VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 19)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 25)**

z dnia 1 marca 2012 r.

Pełny zapis przebiegu wspólnego posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 19)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 25)

1 marca 2012 r.

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Artura Bramory (RP)**, przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, rozpatrzyła:

– wniosek i poprawkę, zgłoszone w czasie drugiego czytania do komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (druki nr 204 i 211).

W posiedzeniu udział wzięli: **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów oraz **Tadeusz Sławecki** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Muszyńska**, **Sławomir Jakubczak**, **Dariusz Myrcha** i **Anna Szała** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Wojciech Białończyk**, **Jacek Markiewicz** i **Adam Niewęgłowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Proszę o zajęcie miejsc. Stwierdzam kworum. Przystępujemy do przedstawienia porządku dziennego.

W porządku dziennym mamy do rozpatrzenia wniosek i poprawkę, zgłoszone w czasie drugiego czytania do komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – druki nr 204 i 211. Mogę zebranych poprosić o zachowanie ciszy? Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. W pierwszej kolejności będziemy głosować wniosek o odrzucenie ustawy w całości. W związku z tym poprosimy przedstawiciela wnioskodawcy, pana przewodniczącego Kłosowskiego, o uzasadnienie wniosku. Oddaję głos, panie przewodniczący.

Poseł Sławomir Kłosowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, wczoraj, w drugim czytaniu, w pełni uzasadniliśmy wniosek o odrzucenie tego projektu ustawy w całości. Powtórzę tylko konkluzję.

Gdybyśmy rzeczywiście mieli zamiar cokolwiek zmienić, w jakikolwiek sposób wesprzeć samorządy wiejskie w ich trudnej sytuacji finansowej, to zrobilibyście to państwo w dwojaki sposób. Po pierwsze – zmienilibyście algorytm podziału subwencji, a po drugie – poparli naszą poprawkę do budżetu na kwotę 500 mln zł. Ta poprawka, jest to tylko i wyłącznie przesuwanie pieniędzy z kieszeni do kieszeni, a właściwie uszczuplanie subwencji oświatowych. Dlatego proponujemy odrzucenie w całości tego projektu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję panu przewodniczącemu. Czy pan minister Sławecki chce zabrać głos w tej kwestii. Nie. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze krótko zabrać głos w kwestii odrzucenia projektu? Pan poseł; oddaję panu głos, bardzo proszę.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Szanowni państwo, kiedy było pierwsze czytanie ustawy okołobudżetowej zadałem pytanie, dlaczego w ustawach okołobudżetowych nie ma tego projektu?

Pragnę przypomnieć, że kiedy debatowaliśmy nad nowelizacją ustawy o systemie oświaty, wtedy nawet pan poseł Włodkowski, przy współpracy z panem ministrem Sławeckim, usiłował włączyć poprawkę dotyczącą tego problemu.

Wtedy też pani minister Majszczyk na to moje pytanie odpowiedziała, że nie ma zainteresowania wprowadzeniem zmian związanych z podwyższeniem rezerwy zarówno po stronie samorządów, jak i ze strony ministerstwa edukacji.

Szanowni państwo. W ten sposób prawa się nie tworzy. Po raz drugi pojawia się element, który – gdyby funkcjonował w ustawach okołobudżetowych – to zarówno ta ustawa, jak i ta przesuwająca sześciolatków o dwa lata, miałyby jeszcze jakiś sens.

Natomiast wprowadzenie tego w marcu, kiedy praktycznie kończy się już pierwszy kwartał realizacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego – a wiadomo, jak trudna jest sytuacja samorządów, a szczególnie oświaty, gdzie zbliżająca się reguła podatkowa powoduje, że wydatki na oświatę w budżetach wielu samorządów, w tym nawet w dużych miastach, są bardzo mocno niedoszacowane – zwłaszcza ten tryb, przypomina mi naprawdę wdrażanie ustawy refundacyjnej.

Na litość boską, nie ma przecież jakiejś totalnej zmiany w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Przecież ministrem jest sekretarz stanu z poprzedniego składu kierownictwa ministerstwa, a wiceministrem, co prawda, od niedawna – pan poseł Sławecki. Koalicja się nie zmieniła. Dlaczego pracujemy w takim trybie?

Dlaczego pracujemy aż do tego stopnia, że wczoraj sprawozdawca Komisji zwrócił pani poseł Wróbel uwagę, że posługuje się niewłaściwą opinią? Przepraszam, a kto dołączył tę opinię do projektu ustawy?

Proszę państwa. Panuje totalny chaos jakby ktoś świeży, niedoświadczony, nagle przejął władzę. Tak się nie da. Wewnętrznie jestem za taką zmianą. Z taką intencją zadawałem wtedy to pytanie. Natomiast sposób wdrażania, czas wdrażania i niejasności towarzyszące obu tym ustawom, łącznie z tym przedłużeniem sześciolatkom, naprawdę, budzą we mnie bardzo duże wątpliwości dotyczące kwestii głosowania.

Nie znoszę tego sposobu wprowadzania prawa. Naprawdę, przestańmy się zajmować – przynajmniej na szczeblu pracy w Komisji – wielką polityką, a zacznijmy pracować normalnie, merytorycznie i w odpowiednim czasie.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję panu posłowi. Oddaję głos pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Marzena Dorota Wróbel (SP):

Wczoraj, w czasie drugiego czytania tej ustawy, zadałam pytanie skierowane do Ministerstwa Finansów. Jest dla mnie znamienne, że przeciwko temu projektowi występuje Związek Miast Polskich i kilka województw. W związku z tym ponawiam swoje pytanie, choć może już dzisiaj państwo przygotowaliście się do odpowiedzi.

Chciałabym się dowiedzieć, jakie samorządy otrzymały środki z tej rezerwy w ubiegłym roku. Nie chcę przekroju przez dziesięć lat. Interesuje mnie ubiegły rok. Jakie i czyje wnioski zostały odrzucone?

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję, pani poseł. Proszę o ustosunkowanie się do tych pytań przedstawicieli ministerstwa. Pani minister Majszczyk będzie chciała zabrać głos, czy pan minister? Pani minister, oddaję pani głos, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Odpowiadałam już wczoraj i udzielałam odpowiedzi dotyczącej przekroju, jeśli chodzi o to, jaka była struktura podziału tej rezerwy, to znaczy, jakie jednostki organizacyjne uczestniczyły w tym podziale. Nie mamy takiego zestawienia. Taka lista będzie obejmowała setki jednostek samorządu, które korzystały z tej rezerwy.

Natomiast, tak jak wczoraj mówiłam – pani poseł nie chce na przestrzeni dziesięcioleci – ale powtórzę to, co odczytywałam wczoraj udzielając odpowiedzi, że w roku 2011 ponad 61% stanowiły gminy, w tym gminy wiejskie – 31%, gminy miejskie – 9,89%, gminy miejsko-wiejskie – 20%. Następna grupa to powiaty – 23,61%, miasta na prawach powiatu – 13,27%, z tego część gminna – 5,95%, a część powiatowa – 7,33%, województwa – 1,22%. To jest struktura udziału w podziale tej rezerwy za rok 2011.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję. Oddaję głos panu ministrowi, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Tadeusz Sławecki:

Ja tylko w uzupełnieniu. To prawda, pani poseł, że z tego zestawienia, które przedstawiła pani minister Majszczyk, wynika, że gminy wiejskie i miejsko-wiejskie są największymi beneficjentami tego podziału.

Odnośnie do struktury, przypomnę, że po wysłuchaniu wczorajszej dyskusji, korekty i błędy statystyczne stanowiły 0,05%, dofinansowania z tytułu wzrostu liczby uczniów – 5,2%, likwidacja szkód w szkołach i placówkach oświatowych – 11,6%, dofinansowanie wydatków ponoszonych z tytułu wypłat odpraw dla zwalnianych nauczycieli, zgodnie z Kartą Nauczyciela – 14%. Tu nie było żadnego kumoterstwa, jak to mówiono wczoraj w dyskusji.

Dofinansowanie w zakresie wyposażenia w sprzęt szkolny – 15%, dofinansowanie remontów bieżących z tytułu decyzji Sanepidu i straży – 23% i inne zadania jednorazowe nieuwzględnione w oświatowej subwencji – 29%. Tak się przedstawia struktura.

Jeśli chodzi o sprawy dotyczące historii tej ustawy, to prawda, że w czasie dyskusji nad ustawą o systemie oświaty w sierpniu ubiegłego roku właściwie wszystkie kluby były za tym, że trzeba coś z tym zrobić. Padła też wtedy deklaracja dotycząca szkolnictwa zawodowego, że teraz, co prawda, to zostawimy, ale była też intencja, że coś z tym zrobimy. Później już ta kwestia była poza ministerstwem, czy 0,25%, czy 0,6%, a zostało 0,4%.

Projekt był złożony znacznie wcześniej, a ministerstwo nie miało wpływu na to, ile trwają konsultacje, które zaleciła pani marszałek, itd. Dziś gonimy z terminami, gonimy z kalendarzem, gonimy z ustawą budżetową. Doszły jeszcze wczorajsze zastrzeżenia pani minister dotyczące konstytucyjności i jesteśmy tu, gdzie jesteśmy. Jeszcze raz powtarzam, że rząd nie ma intencji, aby tę ustawę blokować, czy utrudniać jej powstanie, ponieważ jesteśmy za jej powstaniem.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję panu ministrowi. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za przyjęciem wniosku głosowało 10 posłów, 26 – przeciw i 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Stwierdzam, że Komisje odrzuciły wniosek. Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki. Dotyczy ona art. 2, który będzie brzmiał: „Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.” Poprosimy przedstawiciela wnioskodawcy o uzasadnienie poprawki.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. W związku z brakiem możliwości uchwalenia ustawy o dochodach samorządu terytorialnego przed opublikowaniem ustawy budżetowej, może wystąpić zagrożenie niekonstytucyjności tej ustawy. Chcąc zamknąć ten temat do końca, składamy wniosek o wprowadzenie jej w najbliższym możliwym terminie, który będzie najbezpieczniejszy, czyli 1 stycznia 2013 roku. Zanim jednak przeszlibyśmy do głosowania, poprosilibyśmy o opinię legislatorów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Czy w tej sprawie przedstawiciel rządu chciałby zabrać głos, czy nie? Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, popieram takie spojrzenie na tę ustawę, ponieważ, według mnie, już nawet nie tylko sam fakt nieuchwalenia tej ustawy przed aplikowaniem ustawy budżetowej, ale jeszcze kwestia zasadnicza – że wielkość subwencji w wymiarze 0,25%, tak naprawdę, obowiązuje od 1 stycznia, a więc ustawa budżetowa może skorygować ewentualnie tylko wielkość samej subwencji, ale nie wynika ona z zasady kreowania rezerw, a te wynikają z ustawy o dochodach i w brzmieniu 0,25% ta ustawa kreuje wielkość tej rezerwy subwencji oświatowej od 1 stycznia.

Dlatego, według mnie, jak najbardziej istnieje ryzyko niezgodności z przepisami i sprzeczności wzajemnej tych przepisów, czyli, w efekcie – niekonstytucyjności wynikającej z działania prawa wstecz. Ta poprawka, według mnie, zapewnia bezpieczeństwo w prawidłowym funkcjonowaniu tych przepisów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję. W pierwszej kolejności poprosimy Biuro Legislacyjne o przedłożenie opinii.

Legislator Jacek Markiewicz:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Nie ulega kwestii, że przedłożona poprawka eliminuje tutaj całkowicie jakiekolwiek zagrożenia konstytucyjne, które mogłyby się pojawić na gruncie poprzedniego przepisu.

Oczywiście, trzeba pamiętać, że w tym momencie już tutaj nie ma żadnej szansy i ta rezerwa, w takiej wielkości będzie obowiązywała od przyszłego roku. Jeżeli intencja była taka, aby ona obowiązywała jeszcze w roku obecnym, to jedynym dopuszczalnym przepisem o wejściu w życie był taki przepis, jaki był w projekcie.

W tej chwili, rzeczywiście, żadnych wątpliwości konstytucyjnych nie będzie i oczywiście wypada się zgodzić z tą poprawką. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję bardzo. Głos ma pan przewodniczący Kłosowski.

Poseł Sławomir Kłosowski (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, panie ministrze, Wysoka Komisjo. W tej sytuacji, w takim brzmieniu tej poprawki, uważam, że w ogóle jest bez sensu przyjmowanie tej ustawy. Uchwalamy to z dużym wyprzedzeniem,

Pragnę zwrócić uwagę na to, co mówiłem podczas pierwszego czytania, że na każdym posiedzeniu poświęconym temu problemowi zmieniały się uzasadnienia, na co ta rezerwa ma być przeznaczona. Raz mówiło się o tym, że na to, co było dotychchczas, później pojawiały się informacje o tym, że byłoby dobrze zabezpieczyć nią wdrażanie reformy szkolnictwa zawodowego, jeszcze później mówiliśmy o tym, że szkoły podstawowe muszą być przygotowane do przyjęcia sześciolatków. Ten katalog stale się rozszerzał.

Państwo z Ministerstwa Edukacji Narodowej doskonale wiecie, że przy podziale rezerwy 0,6% w tym roku stopień spełnienia niektórych wniosków był na stosunkowo niewielkim poziomie. Jeżeli dobrze pamiętam, w przypadku zrekompensowania kosztów związanych z odejściami nauczycieli na podstawie Karty Nauczyciela, procent kwot zawartych w tych wnioskach był gdzieś na poziomie kilkunastu procent w stosunku do kwot zawartych we wnioskach samorządów i udokumentowanych.

Proszę zwrócić uwagę, że była to rezerwa w wysokości 0,6%. Tu jest 0,4%, a jeszcze chcemy do tego dorzucić kilka elementów. W związku z tym jest pytanie, czy na spokojnie, do połowy roku, nie przyjrzeć się, jakie będzie faktyczne zapotrzebowanie i wtedy zdecydować o poziomie tej rezerwy?

Uważam, że w tej chwili podejmowanie na chybcika decyzji o rezerwie na 2013 rok, i to na poziomie 0,4%, jest bezzasadne. Daję sobie głowę uciąć, że jak zobaczymy konsekwencje wdrażania reformy szkolnictwa zawodowego itd., to w sierpniu zaczniemy się zastanawiać, czy nie przywrócić starego 0,6%, a może w ogóle wrócić jeszcze do pierwotnego, kiedy było to 1%. Naprawdę, to nie jest odpowiedni moment i nie w tym trybie.

Państwo decydujecie się na te poprawki, ale naprawdę, lepiej przyjmijcie naszą. Wróćmy do sprawy po dogłębnej analizie ze strony ministerstwa edukacji, przy współpracy z samorządami, jaki rzeczywiście będzie potrzebny poziom tej rezerwy i wtedy będzie

można wypracować normalne stanowiska, a nie powielać stanowisk dotyczących zupełnie innej ustawy. Naprawdę, wykażmy tutaj troszeczkę olimpijskiego spokoju.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuje panu posłowi. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za wnioskiem o przyjęcie przez Sejm tej poprawki?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za przyjęciem poprawki głosowało 27 posłów, przeciw – 7 i 1 wstrzymujący się.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Stwierdzam, że Komisje przyjęły proponowaną poprawkę. Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Mamy zgłoszenie pana przewodniczącego Zbigniewa Włodkowskiego. Czy jest sprzeciw wobec kandydatury pana przewodniczącego Włodkowskiego na sprawozdawcę?

Sprzeciwu nie słyszę. Ustalam termin dla ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej w Unii Europejskiej na przedstawienie opinii – do dnia 1 marca 2012 roku do godziny 15.00. Stwierdzam, że porządek dzienny został wyczerpany. Zamykam posiedzenie Komisji. Protokół z posiedzenia będzie do wglądu w sekretariacie Komisji.